

TUNNUS	NIMI	SELITE	VANHA_MERK	VANHA_SKNO	SUOJELUASTE
SR 001	Tuomiokirkko ja kirkomaa	Maamme tärkein keskiajan kirkkorakennus, goottilainen tiilikirkko, sakaristo 1200-luvulta, runkokuone n. 1300-luvulta, korotettu 1400-luvulla, kappelit 1400-luvulta, nykyinen kuori 1470-luvulta tornipääte 1828-29	SU-kohde	630	VMKY -93
SR 002	Akatemiantalo sekä puisto ja jalkakäytävä.	Uusklassistinen kivirakennus, rakennettu 1802-1815, korjattu 1827-35. Suunnitellut C.C. Gjörwell, rakentanut C. Bassi.	SU-kohde	631	VMKY -93, AK
SR 003	Piispankatu	a: Gezeliuksenkadun ja Piispankadun kulmauksen rakennusryhmä, Gezeliuksenkatu 2 - Piispankatu 19, 1-kerroksinen poikkipäädellä varustettu kivirakennus n. 1831 (luultavasti P. J. Gylich), kaksikerroksinen empirekivirakennus n. 1831 (P. J. Gylich). b: Humanisticum rakennus ja puisto, Piispankatu 13, kaksikerroksinen uusrenessanssikivirakennus ja vaunuvaaja (G. Nyström 1895-96). c: Kingelinin huvimaja, Piispankatu 15, siirretty Aninkaistenkadulta, empiretyylinen (P. J. Gylich 1830), "Per Kalms ek". d: Jugend-rakennusryhmä, Piispankatu 11, kaksikerroksisia nikkarijugendtyyliä edustavia kivipuorakennuksia 1900-luvun alusta. e: Arkkipiispan talo puistoiheen, Piispankatu 9, kaksikerroksinen uusrenessanssirakennus (S. Lindqvist ja J. Ahrenberg 1887). f: Reuterin talo, Tuomiokirkkokatu 4 - Henrikinkatu 9, kaksikerroksinen kivinen kertaustyylinen rakennus (G.Th. Chiewitz ja F.W. Lüchow 1861). g: Empire-rakennukset Tuomiokirkkokadun ja Piispankadun kulmauksessa: Theologicum, Tuomiokirkkokatu 2 - Piispankatu 16 (Engel n. 1831). Teologinen tiedekunta, Åbo Akademi (P. J. Gylich 1830-luvulla). h: Empire-rakennus "Ett hem": Piispankatu 14 - Porthaninkatu 3. Yksikerroksinen empirepuorakennus (C. Johnsson 1830). Kaksi sivurakennusta vuosilta 1831 ja 1850.	SU-kohde	632, 633, 634, 635, 636, 637,	VMKY -93, AK
SR 004	Åbo Akademin kirjatorni	Funktionalistinen kivirakennus. (Bryggman 1935-36).	SU-kohde	638	VMKY -93, Bryggman-lista
SR 005	Åbo Akademin kortteli	Päärakennus, Trappin talo, Tuomiokirkkotori 3, kaksikerroksinen empirekivirakennus (C. Bassi v. 1831-33). Cajanderin talo, Tuomiokirkkotori 1, kaksikerroksinen empirekivirakennus. (P. J. Gylich 1832-34). Chemicum. Åbo akademian kemianlaitos (E. Bryggman 1948-51).	SU-kohde	640	VMKY -93, AK (myös osa st)
SR 006	Maaherran makasiini	Tuomiokirkkokatu 6-Henrikinkatu 10. Yksikerroksinen empirekivirakennus. (C. Bassi v. 1829). Rakennusta jatkettu pohjoiseen (J. Ahrenberg 1908).	SU-kohde	641	VMKY -93, AK
SR 007	Kaivokatu 1 a	Kaksikerroksinen funktionalistinen kivirakennus (V. Kyander 1934).	SU-kohde	642	
SR 008	Ent. Kuurojen koulu ja sivurakennus	Koskenniemenkatu 2, kaksikerroksiset uusrenessanssirakennukset. (S. Gripenberg, Th. Granstedt 1897).	SU-kohde	643	VMKY -93, MV lista
SR 009	Yliopistonmäen tulliaita	Sijaitsee vesilinnan länsipuolella. Pieni osa vanhasta 1600-luvulla pystytetystä tulliaidasta on vielä säilynyt. Vieressä Turku-Seuran pystyttämä muistotaulu .	SU-kohde	644	AK
SR 010	Tehtaan-, Piispan-, Joki- ja Kasarmikadun rajaama teoll.kortteli	Turun vanhimmat säilyneet teoll.rakennukset, yksi- ja kaksikerroksisia puu- ja kivirakennuksia 1850-luvulta lähtien. Konttori-, versta- ja tehdasrakennukset Joki- ja Tehtaan- kadun kulmassa (C. Th. Chiewitz 1856-60).			VMKY -93, RSL -92
SR 011	Sirkkalan kasarmikokonaisuus	Sirkkalankatu 1b - Kaivokatu 12, Suomen ens. sotilaskasarmiksi suunn. rakennus (S. Michailov 1880-l.). Sotilassairaala, alunperin vaivaistalo (P. J. Gylich 1831-32, Lohrman 1846).			VMKY -93, MV lista
SR 012	Rettigin vapriikkitalot	Piispankatu 7, kahdeksan yksikerroksista puurakennusta ja ristikkorakenteinen ulkorakennus. (A. Kajanus 1885). Tärkeä osa Piispankatumijöötä.			AK
SR 013	Yliopistonmäki kokonaisuutena	Yliopiston päärakennus, luonnontieteet I ja II, fysiikka ja kemia, kirjasto (A. Ervi 1954-59), Yo-talo A (E. Bryggman 1951.54, kilpailuvoitto), Yo-talo B (O. Kestilä 1959-60), Yo-talo C (E. Bryggman 55-56). Portaat Kiinanmyllynkadulta, suihkulähde ja veistos "Genius ohjaa nuoruutta" (W. Aaltonen 1958-60).			
SR 014	Vanhan Suurtorin rakennuskanta	a: Brinkkala, Vanha Suurtori 3, kaksikerroksinen kivirakennus, kellarit ehkä keskiajalta, vanh. maininnat rakennuksesta 1500-luvulta, palon jälkeen raatihuoneena (P.J. Gylich 1828). Nykyinen asu von Heideken 1884-86 (parveke). Poikkipääty rakennettiin tornin tilalle v. 1925. b: Karjakatu, keskiaikainen katu, rakennuksissa kerrostumia keskiajalta lähtien. c: Vanha Raatihuone, Vanha Suurtori 5, paikalla ollut raatihuone jo 1300-luvulla, Samuel Bernerin torniinen barokkiraitihuone 1735. Palon jälkeen kaksikerroksinen emp. tyylinen asuiraakennus (Gylich 1829-30) Rakennuksen korotus ja julkis.muutos 1899 (Salviander). d: Hjeltin talo, Vanha Suurtori 7, kaksikerroksinen kivirakennus, pietaril. empireä. (P. J. Gylich 1831). e: Juseliuksen talo, Uudenmaankatu 1, kolmikerroksinen uusrenessanssi-rakennus (Reinius 1892). Jatkeena Hämeenkatu 15, kaksikerroksinen kivirakennus, joka sisältää osia jo paloa edeltävältä ajalta (A. Nyström 1917). f: Luostarin välikatku, keskiaikainen valtakatu. g: Katedraaliskoulu, Vanha Suurtori 1-lt.Rantakatu 2, kolmikerroksinen klassistinen kivirakennus, nykyinen julkisivu P. J. Gylich v. 1830. Kerrostumia keskiajalta lähtien. Yksikerroksinen voimistelusalirakennus vuodelta 1902 (C. Armfelt). Siipirakennus Luostarinvälilätkadun varrella sis. kerrostumia 1800-luvulta lähtien.	SU-kohde	645, 646, 647	VMKY -93, AK (m. sisätiloja)
SR 015	Vanha suurtori	Entinen keskiaikainen raatihuoneen tori, Turun paloon saakka Suomen tärkein aukio. Nykyinen muoto perustuu Engelin palon jälk. asemakaavaan (Nikolain tori).			VMKY -93
SR 016	Tuomiokirkkopuisto, Brahenpuisto ja Porthanipuisto	Turun palon jälkeen muodostettuja puistoja, joilla on erittäin suuri kulttuurihistoriallinen arvo. Maanalaiset kulttuurikerrokset ulottuvat keskiajalle.	SU-kohde	648	VMKY -93,
SR 017	Lönnotin puisto	Tuomiokirkko- ja jokimaisemaan oleellisesti kuuluva puisto.	SU-kohde	649	
SR 018	Ravintola Pinella	Yksikerroksinen, puinen sveitsiläistyylinen rakennus. Vanhin osa vuodelta 1848, siirr. nykyiselle paikalleen Porthanin patsaan tieltä 1862 (Chiewitz)	SU-kohde	650	VMKY -93, AK
SR 019	It. Rantakadun pylväsriivi ja puoliholvit	Klassistinen pylväikkö ja niiden takana puiston alla olevat holvit, P.J. Gylich n. 1830.	SU-kohde	650	VMKY -93, AK
SR 020	Rettigin palatsi	Hämeenkatu 21-23, kaksikerroksinen klassistinen kivirakennus, sivurakennus (Gylich 1831), ympäröimä puutarhakokonaisuus (Jung & Jung 1928) . Rakennuksissa myöhempiä muutoksia, tontilla historiallisia kerrostumia keskiajalta lähtien.	SU-kohde	651	VMKY -93, AK
SR 021	Suomen talousseuran rakennus	Hämeenkatu 28, kaksikerroksinen, empire-tyylinen kivirakennus ja sivurakennukset. (P. J. Gylich 1829-31). Rakennuksen vanhimmat osat 1700-luvulta	SU-kohde	652	AK
SR 022	Gadolinin laboratorio	Luostarinkatu 5, kivirakennus vuodelta 1798. (Surutoin huvipuisto)	SU-kohde	655	
SR 023	Vartiovuorenkadun ja Sirkkalankadun kulmauksen kaksi uusrenessanssi-rakennusta	Vartiovuorenkatu 6 - Sirkkalankatu 23. Molemmat yksikerroksisia uusrenessanssia edustavia puurakennuksia.	SU-kohde	657	
SR 024	Luostarinmäen museoalue	1800-luvun alkuun mennessä syntynyt käsityöläisten rakennusryhmä, joka säästy Turun palosta. Alueeseen liittyvät Vartiovuorenkadun varren puurakennukset 1800-luvulta.	SU-kohde	658	VMKY -93, AK (kadunvarsi)
SR 025	Hemmet	Kotikatu 1, kolmikerroksinen kivirakennus 1930-luvulta puutarhoineen, kapunkikuvallisesti tärkeä	SU-kohde	660	
SR 026	Vartiovuoren puisto, Kaskenmäki	Tähtitorni, Turun Akatemialle rakennettu empirerakennus (Engel 1815-17). Kaupungin ens. vesisäiliö (1903). Hjorten, Mustainveljestenkuja 2-4a, nelikerroksinen, Turun puhdaslinjaisiin eurooppalaista jugendia edustava rakennus (Fr. Strandell 1903-06). Pantern, Kaskenkatu 2, viisikerroksinen jugendrakennus, (Fr. Strandell 1910). Kären, Åbo Akademin ylioppilaskunnan juhlasali (E. Bryggman juhlasali 1935-36, asuntola 1948-50). Villa Solaris (Jung & Jung 39-41), Volter Kilven talo (A. R. Spoo, A. Nyström 1900) Vartiovuorenkatu 1. Lähellä tähtitornia on kallioon hakattu risti, ns. "Gadolinin risti". Kaskenmäen vanha rakennuskanta.	SU-kohde	661	VMKY -93, RSL (torni), Bryggman-lista
SR 027	Samppalinnan ravintola	Sveitsiläistyylinen puurakennus puistoiheen. Alunperin satamapaviljonki (v. Heideken 1865).	SU-kohde	662	
SR 028	Samppalinnan kaivo	Kivestä tehty klassistinen kaivorakennus ravintolan ja It. Rantakadun välissä. (P. J. Gylich 1830-l.)	SU-kohde	663	
SR 029	Biologien museo	Neitsytpolku. Yksikerroksinen nikkariyylinen puurakennus. (A. Nyström 1907).	SU-kohde	664	AK
SR 030	Samppalinnan päreillä vuorattu puinen tuulimylly	Saksal. mallipiirustusten mukaan 1859-61. Ainut jäljellä oleva Turun kaupungissa oleva tuulimylly. Myllynomistajan asuinrakennus samalta ajalta.	SU-kohde	665	AK
SR 031	Martinmäki ympäristöineen	Martin kirkko, funktionalistinen kivi kirkko (G. Wahlroos, T. Sora 1932-33). Kerrostalot Sotalaistenkatu 8 - Martinkatu 7 (A. Ervi, T. Nironen 1950-52), Turun invalidien asunnot. Huovinkatu 8 (A. Blomstedt, E. Suuronen 1949-51), Temppelinkatu 3 - Martinkatu 11-17 (A. Ervi, T. Nironen 1949-50), Martin srktalo (A. Richardtson 1933), Betaniamkadun pistetalot (1950-l.), Martin koulu (H. Smedberg 1926-27). Urheilupuisto.	SU-kohde	666	
SR 032	Mestarinkadun katumijööt	Mestarinkatu 3-11, 4-14. Klassistisia tyyppirakennuksia 1920-luvulta (A. Nyström, J. E. Arola)	SU-kohde	667	AK
SR 033	Joensivun Tuomiokirkkosillalta Aurasillalle	Kortteli Sirius: Kaupunginkirjasto, kaksikerroksinen tiilirakennus (K. A. Wrede 1901-03), maaherran viraston kansliarak. (nyk. musiikkikirjasto) (C. Bassi, Arppe 1817, A. Kajanus 1887), hovioik. presidentin talo (S. Berner 1730-33). Läntinen rantakatu 1-3, Kauppiaskatu 1 (A. Salviander 1898, P. J. Gylich 1830-42, A. Helenius 1898-99). Kortteli Solen: C. Trappin as.rakennus, jäänteitä paloa edeltävältä ajalta (C. Bassi 1829-30), ent. sokeritehdas, rak. palon jälkeen uudelleen (C. F. Schröder 1756-58, C. Bassi 1829), sok. tehtaan as. rakennus (Engel 1814-15, P. J. Gylich 1828), Bassin talo, jäänteitä paloa ed. ajalta (C. Bassi 1829), Verdandi ns. P. Esplanadin palatsiarkkit. (F. Strandell 1897-98), ulkorakennus A. Salviander 1898).			VMKY -93, RSL (pitkä), AK (sokerit. ja as.rakennus)
SR 034	Ingmanin talo	Linnankatu 1-3 ympäristöineen (osa pihasiipeä ja pohjakerrosta 1770-luvulta, P. Gylich 1831-33, jug. julkisivu F. Strandell 1901-04).	SU-kohde	673	VMKY -93, RSL
SR 035	Auransilta	Jugendtyylinen kivisilta (Armfelt, Nyström, Westerholm 1906-07)			AK
SR 036	Turun Sanomien toimitalo	Kauppiaskatu 5a. Ensimmäinen funktionalistinen rakennusratkaisu Suomessa. (Alvar Aalto 1927-30).	SU-kohde	677	AK
SR 037	Forum korttelin vanhan rakennuskannan muodostama kokonaisuus	Hamburger Börs, Kauppiaskatu 6, nelikerroksinen jugendrakennus (Fr. Strandell 1903-08). Helsingin pankki, Linnankatu 11b - Aurakatu 3, kolmikerroksinen jugend-rakennus (Fr. Strandell 1907). Aurakatu 3 (sin. talo), kolmikerroksinen uusrenessanssirakennus, jota on korotettu myöhemmin (W. Backmansson 1884). Turun Lamppu, Kauppiaskatu 4 - Linnankatu 9a, nelikerroksinen kivirakennus (Fr. Strandell, W. Määttä 1910-23). Regina, Linnankatu 9b-11a, nelikerroksinen klassistinen kivirakennus (Jung & Jung 1927-28). Affärscentrum, klassistinen kivirakennus (W. Määttä 1920-21, A. Kroog 1925-26)			RSL -76 (Börs), AK (Regina Linnankatu 9, HOP ja sin. talo Aurakatu 3)

SR 038	Ortodoksinen kirkko	Yliopistonkatu 19. Pyöreä empire-rakennus, C.L. Engel v. 1834-39, 1946.	SU-kohde	681	AK
SR 039	Hansa-korttelin kaakkoiskulma	Ruotsal. teatteri (C. L. Engel, P. J. Gylich 1832-38, C. J. von Heideken 1881-82). Uusrenessanssirakennus "Apteekki", Aurakatu 10. (Heideken 1865). Lehtisen talo (Heideken 1877). Antintalon säilytetty julkisivu (K. V. Reinius 1891)			VMKY -93, RSL -83 (At:n js), muut AK
SR 040	Hospits Betelin, As.oy Atriumin ja Sammon liiketalon kokonaisuus ulkotiloineen, Yliopistonkatu	Betel-kirkko (Strandell 1905). Hot. Hospits, Yliopistonkatu 29a, viisikerroksinen hotellirakennus, kirkon kellotorni ja portaat, (Erik Bryggman 1929). As. Oy Atrium, Yliopistonkatu 27b, viisikerroksinen, klassistinen asuinrakennus.(Erik Bryggman 1927). Sammon liikerakennus, Yliopistonkatu 27a, seitsemänkerroksinen funktionalistinen rakennus (Erik Bryggman 1938). Yliopistonkatu 25, neljäkerroksinen uusrenessanssirakennus (S. Michailov 1887-88, muutos A. Nyström 1910). Yliopistonkatu 23, neljäkerroksinen jugendrakennus (Fr. Strandell 1904).	SU-kohde	682, 683, 686	VMKY -93, Bryggman-lista
SR 041	Olympia korttelin koilliskulman ja Kauppahallin kokonaisuus	KOP-kolmio, julkisivun travertiinipinta (V. Rewell 1964). Kauppahalli, Eerikinkatu 16 - Linnankatu 15, uusrenessanssirakennus, hieno nikkarityylinen sisustus (Gustaf Nyström 1893-96). Helanderin talo, Aurakatu 6b, kolmikerroksinen jugendrakennus (W. Thomé 1911). Jugendrakennus, ent. PYP, Aurakatu 6a, kolmikerroksinen jugendrakennus (W. Thomé 1911-12).			AK, osa
SR 042	Keskuskortteli puistoineen, pihoineen ja jokirantoinen	Kaupungintalo, Länt.Rantakatu 11, kaksikerroksinen klassistinen kivirakennus, alunperin seurahuone (C. Bassi 1810-11, nykyinen uusrenessanssiasu F. A. Sjöströmin 1885). Aurakatu 2-4, kaksi kaksikerroksista kivirakennusta tontin länsilaidassa (Chiewits n. 1860). Qwensel, Länt.Rantakatu 13b, yksikerroksinen puurakennus ja sivurakennukset 1600-1700 -luvulta. Länt. Rantakatu 13 piharakennuksineen, yksikerroksinen empirepuutalo 1800-luvun alkupuolelta, muutettu useasti. Läntinen Rantakatu 15, yksikerr. puurakennus, (1809, 1825, laaj. 1872. uusrenessanssi julkis. A. Kajanus 1893-94). Keskusvirasto, Länt.Rantakatu 17 - Kristiinankatu 1, nelikerroksinen kansallisromanttinen, (Wasastjerna-Lindberg 1908, Richardtson 1932). Säästöpankki, Linnankatu 18 - Kristiinankatu 3, kolme- ja nelikerroksinen uusrenessanssirakennus, (S. Gripenberg 1888-90, laaj. Brunila & W. Jung 1912). Kansallinen kirjakauppa ulkorakennuksineen, kertaustyylinen (M. Wahlberg, H. Rancken 1887, laaj. A. Nyström 1935). Konsulinna (Turun raastupa), Linnankatu 14 (J. Östman 1885-86, korotus 1945).			VMKY -93, AK (keskusvirasto)
SR 043	Suomen Pankki	Linnankatu 20a, kaksikerroksinen italial. renessanssipankkiarkkitehtuuria jäljittelevä kivirakennus (G. Nyström 1913-14). Sisätilat tulisi palauttaa.	SU-kohde	693	
SR 044	VPK:n talo	Eerikinkatu 24, kaksikerroksinen uusrenessanssirakennus (K. W. Reinius 1891-92).	SU-kohde	694	AK
SR 045	Posti ja lennätin aukioineen	Muodostaa Seurahuoneen kanssa rak.ajankohtaansa hyvin kuvaavan kaupunkitilan. (Ylih: Montell, Savonius 1930-33)			VMKY -93, MV lista
SR 046	Seurahuone	Humalistonkatu 2a - Eerikinkatu 23, uusklassistinen hotelli (Erik Bryggman 1928). Sisätiloja tulisi palauttaa alkup. asuunsa.	SU-kohde	695	
SR 047	Maalaisten talo	Puutarhakatu 8b-Humalistonkatu 7b, edustaa siirtymävaihetta uusklassismista funktionalismiin (Alvar Aalto 1927-28).	SU-kohde	696	
SR 048	Standardivuokratalo	Funktionalistinen asuinrakennus, Länt.Pitkätiekatu 20, tapanilaattatalo (Alvar Aalto 1927-28).	SU-kohde	697	AK tulossa
SR 049	Puolalanpuisto vuosisadan alun tyyliisuuntia edustavine rakennuksineen	Valtakunnallisesti merkittävä rak. ympäristön kokonaisuus: Taidemuseo, kaksikerroksinen kansallisromanttista tyyliisuuntaa edustava kivirakennus, hienot sisätilat (Gustaf Nyström 1904). Tuurintie 1-3, (Wahlroos, Serenius 1927-28), As. Oy Museonmäki (A. Nyström 1924), As. Oy Puolala (J. Paatela 1912-13), Puolalanmäki 2b. (A. Thomander 1906-08), As. Oy Selja, Puolalanmäki 3 (A. Thomander 1906-07), As. Oy Albatross, Puolalanmäki 4 (F. Strandell 1910), As. Oy Päivölä (J. E. Arola 1928), Puolalanmäki 6 (A. Nyström 1907), Rauhankatu 1a (A. Nyström 1902-03), Pyhä-Henki, Puolalanpuisto 7. kaksi rakennusta Turun paloa edeltävältä ajalta. Kokonaisuuteen kuuluvat myös vuosisadan alun rakennukset piharakennuksineen Aurakadun, Tornikadun, Tuurintien ja Läntisen Pitkätien varrella.	SU-kohde	699	VMKY -93, AK (As.Oy Museonmäki ja As. Oy Puolala)
SR 050	Brahenkatu 9 b	Viisikerroksinen, uusklassistinen rakennus (Erik Bryggman. 1924)	SU-kohde	703	
SR 051	Maakunta-arkisto	Sibeliuksenkatu 1. Klassistinen kivirakennus (Ylih. Sadeniemi A. Vaskinen 1931).	SU-kohde	704	
SR 052	Turun konserttitalon ja ammattikoulun muod. kokonaisuus	Aninkaistenkatu 7-9 (R. V. Luukkonen 1948-52)			
SR 053	Juutalainen Synagooga	Tuureporinkatu 15, rakennuksessa yhdistyvät roomaaninen, balkanilainen ja jugendtyyli (E. Hindersson 1910 tai Krook 1911)			VMKY -93, RSL -88
SR 054	Linja-autoaseman ympäristökokonaisuus	Huoltoasema (G. Jägeros 1939-40), linja-autoasema (H. Smedberg 1938), Aninkaistenkatu 18 (Jung & Jung 1933-34)			AK (Aninkaistenk. 18)
SR 055	Mikaelin kirkko ympäristöineen	Saksal. uusgotiikkaa ja kansallisromantiikkaa (sisät.) edustavan tiilikirkon (Lars Sonck 1892-1905), kiviportaiden ja kirkkoa ympäröivien alueen graniittipaasista tehtyjen terrassien sekä portaisiin liittyvien jugendvalaisimien muodostama ympäristökokonaisuus.	SU-kohde	705	
SR 056	Linnankatu 29a	Puurakennus ja sivurakennuksia, rakennettu ennen Turun paloa. Saneerattu 1999	SU-kohde	707	AK
SR 057	Linnankatu 33	Viisikerroksinen uusklassistinen asuinrakennus (Wahlroos 1927-28)	SU-kohde	708	
SR 058	Pääpaloasema	Eerikinkatu 35, kolmikerroksinen jugendkivirakennus (J. E. Hidersson 1913-16)			
SR 059	Kliinisen instituutin, Köydenpunojantalon, Vaakahuoneen ja Oikeustalon kokonaisuus.	Kliininen instituutti, myöh. tullikamarirakennus, nyk. Turun kaupungin talo, Linnankatu 39-Puistokatu 2, klassistinen kivirakennus, alunperin lääninsairaala, (C.L. Engel 1825-27), useita muutoksia 1880-luvulta lähtien, pääporras entisöitävissä. Köydenpunojantalo (Manala), Linnankatu 41a, 1700-luvun puolivälistä rakennettu puutalokokonaisuus ulkorakennuksineen ja sisäpihineen. Vaakahuone (alemmen höyrylaivasataman tavarasuojat 1890-92). Oikeustalon tontti (Vikander & Larssonin Korkkitehdas 1892 A. Kajanus).	SU-kohde	709, 710	VMKY -93, AK
SR 061	Kakolanmäen vankila-alue	Kakolan päärakennus saksal. roomal. renessanssia Kakolan graniittia (E. B. Lohrmann 1847-53), sät. siipirakennukset (S. Michailow 1894, 1912), vankimielisairaala (E.A. Kranck, S. Michailow 1908), lääninvankila ja kirkko (S. Lindqvist ja Th. Decker 1885-90), puisto (Chiewitz 1862-65). Tiilimuuri, puiset henk.kunnan asuinrakennukset 1890-luvulta, Sofiankadun puisten asuinrakennusten ryhmä (1888, 1901).	SU-kohde	711	VMKY -93, MV lista
SR 062	Linnankatu 71	Empire-tyylinen puurakennus ympäristöineen (P.E. Gylich 1828-1830).	SU-kohde	712	
SR 063	Metra Oy:n alueen kaasukello ja -pallo		S-kohde	715	AK
SR 064	Porth Arthurin kaupunginosa	Kakolanmäen, Annankadun, Ratakadun ja Puistokadun rajaama aluekokonaisuus, Engelin asemakaavan mukaan 1870-1910 välisenä aikana rakennettu asuinalue sataman, rautateiden ja tehtaiden työntekijöille. Alue jatkuu Ratapihankadun puutalomiljöönä.			VMKY -93, AK
SR 065	Ruotsalaistalot	Pientalot Uudenmaantien ja Sepänkadun välillä. Rakennettu 1940-41. Ruotsalaiset lahjatalot ovat Kaskenkadun ja Uudenmaantien välisellä alueella, muut suomalaiset. Vientihöyläämö Oy:n rakentamia.			
SR 066	Turun linna puistoineen	Päälinnan rakentaminen aloitettu 1200-luvun lopussa, nykyinen asu 1300-1500 -luvulta, esilinna rakennettu 1500-luvulla. Linnan lähellä sijaitsevat makasiinit kuuluvat suojelualueeseen.	SU-kohde	663	VMKY -93, MV lista
SR 067	Turun päärautatieasema ympäristöineen	Funktionalistinen asemarakennus (V. Vähäkallio 1941). Rautatieläisten asuinrakennukset Ratapihankatu 39 (T. Hällström 1924), Ratapihankatu 41 (Hugo Neuman 1876).			VMKY -93, (sopimus VR/MV/YM 9.12.1998)
SR 068	Pääratapiha	Ent. konepajan pajarakennus (nyk. rautatiel. terveydenhoitokeskus) sekä veturitalli (H. Neuman 1876), konepajan päärakennus (vanhin osa 1876), varasto (v. osa 1901), ent. voitelöljy ja polttoainevarasto (1929), varikon lämpökeskus ja piippu (1959-69).			(sopimus VR/MV/YM 9.12.1998)
SR 069	Teatterin ja virastotalon kokonaisuus	Turun kaupungintalon ja valtion virastotalo (Luukkonen, H. Stenros 1962). Wäinö Aaltosen museo. Urheilupuisto kokonaisuutena.			
SR 070	Aurajoen länsiranta, köysitehdas ja panimo ympäristöineen	Oy Wärtsilä Ab:n telakkahallit ja köysitehdas (G. Wahlroos 1928, 1934), muutettu Turun konservatorion ja taiteen ja viestinnän oppilaitoksen tiloiksi (Laiho-Pulkkinen-Raunio 1994-97). Auran panimo (A. Jacobi 1884) sekä muita säilyneitä teollisuus- ja varastorakennuksia. Aurajoen länsiranta, tuotantorakennukset uusine käyttötarvikkeineen, on peruskorjauksen ja rannan uudisrakentamisen myötä muodostunut Turun arvokkaimaksi julkiseksi tilaksi.			AK
SR 071	Humalistonkatu 14	Maijala, piirteitä jugendista ja engl.vaikutteista tyylijäljitemääräkkä. (Strandell 1900-01). Kulmarakennus (A. Thomander 1907) turkulaista nikkarityyliä			RSL 2000
SR 072	Leipätehdas Ipnoksen rakennukset pihatiloineen.	Linnankatu 61. Vanhimmat rakennusosat 1800-luvun lopulta, useita muutoksia, nykyinen asu 1930-luvun lopulta.			RSL 2000